

KOMMUNSTYRELSEN

RIII

Stockholms stads fastighetskontor	
2008 -03- 2 0	
Dnr	2008/105/138
Fastighet	
Handläggare	S. Rodin

DNR: 303-815/2008
DATUM: 2008-03-20

Till berörd remissinstans

Kopia: M. Fovxner
S. Wetterblad
L-M Karlsson

ANGÅENDE REMISSEN OM REMISS AV KLIMATBEREDNINGENS SLUTBETÄNKANDE "SVENSK KLIMATPOLITIK" (SOU 2008:24)

Detta gäller remissvar på "Remiss av Klimatberedningens slutbetänkande
"Svensk klimatpolitik" (SOU 2008:24)"

Dnr: 303-815/2008

Remisstiden sträcker sig till den 20 maj 2008, vilket vi ber er respektera. Om
det av några skäl inte är möjligt för er att inkomma med svar inom utsatt tid
måste en kontakt tas med den för ärendet ansvariga personen på roteln.

Ansvarig handläggare/borgarrådssekreterare på RIII är Karin Lundberg, tfn 08-
508 29 966.

- Remissvar ska skickas, endast i digital form (word/excel), till RIII (Rotel III-
remissvar, GroupWise). Ange KS:s diarienummer som namn på ärenderubrik.
Ex: KS 314-331-2004
- Remissvaren ska även skickas till KF/KS kansli i pappersform.

Adresserna är följande:

Rotelns e-post: Rotel III-remissvar (GroupWise) eller
Rotel III-remissvar@stadshuset.stockholm.se

KF/KS kansli, Stadshuset, 105 35 STOCKHOLM

Med vänliga hälsningar

Erika Falck
RIII

KOMMUNSTYRELSEN
RIII

DNR: 303-815/2008
DATUM: 2008-03-20

Remitteringsmapp

Ärende: Remiss av Klimatberedningens slutbetänkande "Svensk klimatpolitik" (SOU 2008:24)

Inkom till KF/KS kansli den

Behandling i övrigt:

För yttrande senast: 20 maj 2008

Stadsdelsnämnderna

Facknämnderna

Övriga

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Exploateringsnämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Trafik- och renhållningsnämnden
Fastighetsnämnden

SLK
Stadshus AB
SISAB
SVEBO
Fortum

REGERINGSKANSLIET

Remiss

2008-03-18

M2008/1040/Mk

Miljödepartementet

Enheten för miljö kvalitet

Elin Kronqvist

Telefon 08-4052390

STOCKHOLMS STAD	
Kommunstyrelsen	
KF/KS Kansli	
Ink.	2008 -03- 19
Dnr:	303-815/2008
Till:	R.M.

Klimatberedningens slutbetänkande "Svensk klimatpolitik" (SOU 2008:24)

Remissvaren ska vara inkomna till Miljödepartementet senast fredagen den 18 juni 2008. Vänligen skicka synpunkterna elektroniskt till

registrator@environment.ministry.se
med kopia till
elin.kronqvist@environment.ministry.se

Remissvaren skickas även i ett original med en kopia i pappersform till Miljödepartementet.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i rapporten Svensk klimatpolitik (SOU 2008:24). Regeringen önskar i första hand remissinstansernas syn på följande:

- Beredningens förslag till nivå och utformning av det nationella målet till år 2020.
- Beredningens förslag till övergripande mål i miljö kvalitetsmålet *Begränsad klimatpåverkan*.
- Beredningens förslag till inriktningsmål för år 2050 och till seklets slut.
- Beredningens förslag på åtgärder i handlingsplanen för att nå de föreslagna målen, övergripande och i respektive sektor.

De ovan nämnda områdena hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar av beredningens betänkande.

Rapporten finns tillgänglig för nedladdning på regeringens hemsida:
www.regeringen.se/sb/d/10119/a/99694

Remissinstanser:

1. Riksrevisionen
2. Miljööverdomstolen, Svea hovrätt

Postadress
103 33 Stockholm
Besöksadress
Tegelbacken 2

Telefonväxel
08-405 10 00
Telefax
08-24 16 29

E-post: registrator@environment.ministry.se
Telex
164 99 MINEN S

3. Styrelsen för internationellt utvecklingsarbete
4. Kommerskollegium
5. Försvarsmakten
6. Försvarets materielverk
7. Krisberedskapsmyndigheten
8. Statens räddningsverk
9. Kustbevakningen
10. Totalförsvarets forskningsinstitut
11. Socialstyrelsen
12. Smittskyddsinstitutet
13. Statens folkhälsoinstitut
14. Statens fastighetsverk
15. Ekonomistyrningsverket
16. Skatteverket
17. Konjunkturinstitutet
18. Nämnden för offentlig upphandling
19. Statskontoret
20. Statistiska centralbyrån
21. Konsumentverket
22. Länsstyrelsen i Stockholms län
23. Länsstyrelsen i Uppsala län
24. Länsstyrelsen i Södermanlands län
25. Länsstyrelsen i Östergötlands län
26. Länsstyrelsen i Jönköpings län
27. Länsstyrelsen i Kronobergs län
28. Länsstyrelsen i Kalmar län
29. Länsstyrelsen i Gotlands län
30. Länsstyrelsen i Blekinge län
31. Länsstyrelsen i Skåne län
32. Länsstyrelsen i Hallands län
33. Länsstyrelsen i Västra Götalands län
34. Länsstyrelsen i Värmlands län
35. Länsstyrelsen i Örebro län
36. Länsstyrelsen i Västmanlands län
37. Länsstyrelsen i Dalarnas län
38. Länsstyrelsen i Gävleborgs län
39. Länsstyrelsen i Västernorrlands län
40. Länsstyrelsen i Jämtlands län
41. Länsstyrelsen i Västerbottens län
42. Länsstyrelsen i Norrbottens län
43. Vetenskapsrådet
44. Stockholms universitet
45. Kungliga Tekniska högskolan
46. Linköpings universitet
47. Lunds universitet
48. Göteborgs universitet, Handelshögskolans fakultet
49. Umeå universitet, Nationalekonomiska institutionen
50. Handelshögskolan i Stockholm

51. Chalmers tekniska högskola
52. Luleå tekniska universitet, Institutionen för industriell ekonomi och samhällsvetenskap
53. Stiftelsen Institutet för Framtidsstudier
54. Institutet för miljömedicin
55. Statens jordbruksverk
56. Statens veterinärmedicinska anstalt
57. Livsmedelsverket
58. Fiskeriverket
59. Livsmedelsekonomiska institutet
60. Sametinget
61. Institutet för jordbruks- och miljöteknik
62. Sveriges lantbruksuniversitet
63. Sveriges lantbruksuniversitet, Skogsekonomiska Institutionen, Umeå
64. Skogsstyrelsen
65. Riksantikvarieämbetet
66. Naturhistoriska riksmuseet
67. Naturvårdsverket
68. Kemikalieinspektionen
69. Stockholm Environment Institute
70. Stiftelsen för Miljöstrategisk forskning
71. Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
72. Boverket
73. Lantmäteriverket
74. Post- och telestyrelsen
75. Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande
76. Banverket
77. Vägverket
78. Statens väg- och transportforskningsinstitut
79. Sjöfartsverket
80. Konkurrensverket
81. Luftfartsverket
82. Luftfartsstyrelsen
83. Statens institut för kommunikationsanalys
84. Sveriges geologiska undersökning
85. Glesbygdsverket
86. Affärsverket svenska kraftnät
87. Statens energimyndighet
88. Verket för näringslivsutveckling
89. Verket för innovationssystem
90. Institutet för tillväxtpolitiska studier
91. Jernkontoret
92. Ungdomsstyrelsen
93. Stockholms kommun
94. Linköpings kommun
95. Växjö kommun

96. Hässleholms kommun
97. Malmö kommun
98. Dals-Ed kommun
99. Göteborgs kommun
100. Skara kommun
101. Torsby kommun
102. Mora kommun
103. Gävle kommun
104. Östersunds kommun
105. Vilhelmina kommun
106. Jokkmokks kommun
107. Luleå kommun
108. Kungliga Vetenskapsakademien
109. Beijerinstitutet för ekologisk ekonomi
110. Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien
111. Kungliga ingenjörsvetenskapsakademien
112. Trossamfundet Svenska Kyrkan
113. Sveriges kommuner och landsting
114. Svenska Samernas Riksförbund
115. Svenska Naturskyddsföreningen
116. Svensk Handel
117. Svenskt Näringsliv
118. Företagarnas Riksorganisation
119. Lantbrukarnas Riksförbund
120. LRF Skogsägarna
121. Svenskt Vatten
122. Svensk Energi
123. Svensk Fjärrvärme
124. Svenska Petroleuminstitutet
125. Sveriges Försäkringsförbund
126. Svenska Turistföreningen
127. Landsorganisationen i Sverige
128. Näringslivets Regelnämnd
129. Sveriges Redareförening
130. Avfall Sverige
131. Bil Sweden
132. Branschföreningen Tågoperatörerna
133. Byggsektorns Kretsloppsråd
134. Centrum för biologisk mångfald
135. Ekologiska Lantbrukarna
136. Elforsk AB
137. Fastighetsägarna Sverige
138. Folkrörelserådet
139. Friluftorganisationernas samarbetsorganisation
140. Fältbiologerna
141. Föreningen för gruvor, mineral och metallproducenter
142. Föreningen Sveriges spannmålsodlare
143. Greenpeace

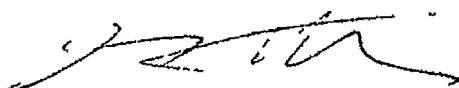
144. Gröna Bilister
145. Hyresgästernas Riksförbund
146. Institutet för Näringslivsforskning
147. Internationella Försurningssekretariatet
148. IVL Svenska Miljöinstitutet AB
149. Lantmännen
150. Livsmedelsföretagen
151. Miljöförbundet Jordens Vänner
152. Motormännens riksförbund
153. Näringslivets miljöchefer
154. Plast- och kemiföretagen
155. Region Skåne
156. Sjunde AP-fonden
157. Skogen och Kemin Gruvorna och Stålet
158. Skogforsk
159. Skogsindustrierna
160. Skogs- och Lantarbetsgivareförbundet
161. STFI -Packforsk
162. Stockholm International Water Institute
163. Svensk Vindkraft
164. Svensk Vindkraftförening
165. Svenska bioenergiföreningen
166. Svenska Bussbranschens Riksförbund
167. Svenska gasföreningen
168. Svenska kalkföreningen
169. Svenska lokaltrafikföreningen
170. Svenska Torvproducentföreningen
171. Svenskt flyg
172. Sveriges Energiföreningars Riksorganisation
173. Sveriges Fiskares Riksförbund
174. Sveriges Hamnar
175. Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund
176. Sveriges Transportindustriförbund
177. Sveriges Åkeriföretag
178. Sågverkens Riksförbund
179. Teknikföretagen
180. Trä- och Möbelindustriförbundet
181. SP Träteknik
182. Vattenbrukarnas Riksförbund
183. Vattenregleringsföretagen
184. Villaägarnas Riksförbund
185. Världsnaturfonden
186. Västra Götalandsregionen
187. Återvinningsindustrierna

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att

redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För andra remissinstanser innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens publikation om att svara på remisser. Publikationen kan beställas från Regeringskansliet, Information Rosenbad, 103 33 Stockholm eller hämtas från nätet: www.regeringen.se

Conny Hägg
ämnesråd

Kopia till
Fritzes kundservice, 106 47 Stockholm
Riksdagens utredningstjänst

Svensk klimatpolitik

*Betänkande av Klimatberedningen
Miljövårdsberedningen Jo 1968:A
Stockholm 2008*

STATENS OFFENTLIGA
UTREDNINGAR

SOU 2008:24

SOU och Ds kan köpas från Fritzes kundtjänst. För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Fritzes Offentliga Publikationer på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Beställningsadress:
Fritzes kundtjänst
106 47 Stockholm
Orderfax: 08-690 91 91
Ordertel: 08-690 91 90
E-post: order.fritzes@nj.se
Internet: www.fritzes.se

Svara på remiss. Hur och varför. Statsrådsberedningen, 2003.
– En liten broschyr som underlättar arbetet för den som skall svara på remiss.
Broschyren är gratis och kan laddas ner eller beställas på
<http://www.regeringen.se/remiss>

Textbearbetning och layout har utförts av Regeringskansliet, EA/kommittéservice
Omslag: Dan Palmbrink, Edita Stockholm
Omslagsfoto: © Jeppe Wikström/Johnér

Tryckt av Edita Sverige AB

Stockholm 2008

ISBN 978-91-38-22930-9
ISSN 0375-250X

Till statsrådet och chefen för Miljödepartementet

Med stöd av regeringens bemyndigande den 19 april 2007 tillkallade chefen för Miljödepartementet en parlamentarisk beredning, med uppdrag att genomföra en övergripande översyn av den svenska klimatpolitiken inför kontrollstation 2008.

Beredningen antog namnet Klimatberedningen.

Ledamöter har varit styrelseordförande Hans Jonsson (ordförande) och riksdagsledamöterna Sofia Arkelsten (m), Wiwi-Anne Johansson (v), Lena Hallengren (s), Carl B. Hamilton (fp), Maria Wetterstrand (mp) och Claes Västerteg (c) samt ledamoten i Europaparlamentet Anders Wijkman (kd).

Som sakkunniga har deltagit departementsråden Agneta Bergqvist, Bo Diczfalusy och Lars Ekecrantz.

Kanslichef har varit departementsrådet Pernilla Knutsson. Sekreterare har varit avdelningsdirektören Sofia Ahlroth fr.o.m. 2008-01-01, departementssekreteraren Johan Anderson fr.o.m. 2008-01-01 departementssekreteraren Åsa Guilamo t.o.m. 2007-10-19, avdelningsdirektören Eva Jernbäcker fr.o.m. 2007-09-10, departementsrådet Lars Lundberg t.o.m. 2007-12-31, kanslirådet Per Rosenqvist fr.o.m. 2007-10-08, docent Fredrik von Malmberg t.o.m. 2007-09-15. Fil.mag. Hanna Wolf har varit biträdande sekreterare.

Klimatberedningen överlämnar härmed sitt betänkande *Svensk klimatpolitik* (SOU 2008:24).

Till betänkandet fogas en gemensam reservation från Lena Hallengren (s), Wiwi-Anne Johansson (v) och Maria Wetterstrand (mp) samt en reservation från Carl B. Hamilton (fp). Särskilda yttranden har avlämnats av Lena Hallengren (s), Wiwi-Anne Johansson (v), Maria Wetterstrand (mp) och Anders Wijkman (kd).
Uppdraget är härmed slutfört.

Stockholm i mars 2008

Hans Jonsson
Ordförande

Sofia Arkelsten

Wiwi-Anne Johansson

Lena Hallengren

Carl B. Hamilton

Maria Wetterstrand

Anders Wijkman

Claes Västerteg

/Pernilla Knutsson

Innehåll

Sammanfattning	17
-----------------------------	-----------

Summary	39
----------------------	-----------

Del I Utgångspunkter och inledande bedömningar

1 Uppdraget och viktiga underlag	63
1.1 Uppdraget, avgränsningar och genomförande	63
1.2 Några viktiga underlag	65
2 Klimatförändringarna och behovet av att minska utsläppen	69
2.1 Den globala uppvärmningen är ett verk av människan	70
2.2 Klimatförändringarna och deras konsekvenser för ekosystem och samhälle	71
2.3 Framtida klimatförändringar och förväntade konsekvenser för ekosystem och samhälle	72
2.4 Beredningens överväganden och bedömningar	75
3 Utvecklingen av klimatpolitiken de senaste åren	77
3.1 Internationell klimatpolitik	77
3.2 EU:s klimatpolitik	78
3.3 Den svenska klimatpolitiken	79

3.4	Klimatpolitiken i några utvalda länder	80
3.4.1	Industriländernas klimatarbete	81
3.4.2	Utvecklingsländernas klimatarbete.....	82
3.4.3	Mer utförlig beskrivning av några länder.....	83
4	Utveckling av utsläppen och energisystemet i Sverige – trender och prognoser	91
4.1	Utsläppen minskar i Sverige	93
4.2	Utsläppen till följd av Sveriges samlade import och produktion i landet för inhemsk konsumtion	95
4.2.1	Beräkning av de totala nettoutsläppen från import och produktion i landet.....	95
4.2.2	Hur utvecklas utsläppen från den svenska konsumtionen?.....	97
4.2.3	Åtaganden och klimatmål baserade på utsläpp från import och produktion för inhemsk konsumtion istället nationella utsläpp	98
4.3	Energisystemets utveckling hittills	99
4.3.1	Energitillförsel.....	99
4.3.2	Energianvändning	100
4.3.3	Elproduktion, användning och elhandel.....	101
4.3.4	Effekter på de svenska utsläppen av effektivisering av elanvändningen och ökad elexport.....	102
4.4	Energiförsörjningen framöver	104
4.4.1	Kärnkraftens roll i elproduktionen	104
4.4.2	Andra energikällor för elproduktion	104
4.5	Prognos över utsläppsutvecklingen fram till 2020	107
4.6	Utveckling av energisystemet och utsläppen på längre sikt.....	110
4.7	Beredningens överväganden, bedömningar och förslag.....	111
4.7.1	Påverkan på utsläppen av Sveriges samlade konsumtion m.m.....	111
4.7.2	Energiförsörjningen.....	112

5	Övergripande om målstruktur, åtgärder och styrmedel samt samhällsekonomiska aspekter.....	115
5.1	Målstruktur för klimatpolitiken.....	116
5.1.1	Olika typer av mål för att begränsa klimat-effekterna	116
5.1.2	Avvägningar mot de samhällsekonomiska konsekvenserna.....	118
5.1.3	Flexibla mekanismer, i EU och internationellt, samt kolsänkor.....	118
5.2	Översikt av möjliga åtgärder	119
5.2.1	Åtgärdsalternativ globalt	119
5.2.2	Åtgärdsalternativ i Sverige.....	122
5.3	Vad är bra styrmedel?	125
5.3.1	En översikt av tillgängliga styrmedel.....	125
5.3.2	Beredningens överväganden och bedömningar	128
5.4	Kostnader och intäkter för klimatpolitiken	130
5.4.1	Intäkter av klimatpolitik – kostnader för klimat-förändringar vid oförändrad politik.....	131
5.4.2	Kostnader för att minska utsläppen	133
5.4.3	Beredningens överväganden och bedömningar	136
6	EU:s framtida klimatpolitik	139
6.1	Basen för EU:s klimatpolitik.....	140
6.1.1	Rättslig, politisk, miljömässig och ekonomisk grund	141
6.1.2	Extern och intern roll.....	142
6.2	Viktiga huvudelement i EU:s klimatpolitik	143
6.2.1	Institutionell ram.....	143
6.2.2	Mål.....	144
6.2.3	EU:s system för handel med utsläppsrätter.....	146
6.2.4	Andra instrument inom EU:s klimatpolitik	148
6.3	Europeiska kommissionens förslag till klimat- och energipaket den 23 januari 2008.....	151
6.4	Beredningens överväganden och bedömningar.....	154

Del II Förslag till mål för klimatpolitiken

7	Bedömning av möjligheten att uppnå nuvarande nationellt mål för perioden 2008–2012	159
7.1	Det nuvarande nationella målet för perioden 2008–2012	159
7.2	Myndigheternas bedömning i kontrollstationsuppdraget ...	160
7.3	Faktorer som bidrar till att målet kan nås.....	161
7.4	Måluppfyllelse om fler komponenter skulle räknats in	161
7.5	Beredningens överväganden och bedömningar	162
8	Förslag till övergripande temperatur- och koncentrationsmål samt utsläppsmål för Sverige till 2050 och vid seklets slut	165
8.1	Högsta acceptabla temperaturökning	166
8.2	Koncentrationsnivå	167
8.3	Globala utsläppstrender och reduktionsbehov.....	168
8.4	Olika regioners bidrag till utsläpp av växthusgaser.....	170
8.5	Fördelning av ansvar för utsläppsminskning.....	172
8.6	Utsläppsmål för Sverige år 2050 och 2100.....	173
8.7	Beredningens överväganden, bedömningar och förslag.....	174
9	Mål till år 2020.....	177
9.1	Vetenskapliga rådets bedömning om målnivå till 2020.....	180
9.2	Europeiska kommissionens förslag till åtagande för Sverige i januari 2008.....	181
9.3	Myndigheternas bedömning i kontrollstationsuppdraget ...	182
9.4	Åtgärder, styrmedel och samhällsekonomiska konsekvenser	183

9.5	Ansvarsfördelning samt olika argument för enskilda länder att gå före	183
9.5.1	Argument för och emot att gå före	184
9.6	EU:s system för handel med utsläppsrätter	186
9.7	Kyotoprotokollens flexibla mekanismer	186
9.7.1	Hur kan de flexibla mekanismerna användas?	186
9.7.2	Sveriges nuvarande engagemang för de projektbaserade mekanismerna	188
9.7.3	Supplementaritetskravet i Kyotoprotokollet och Europeiska kommissionens förslag till utrymme för CDM och JI i EU:s mål till år 2020	188
9.8	Upptag i skog och mark, kolsänkorna	189
9.9	Lämpligheten av sektorsmål	190
9.10	Beredningens överväganden, bedömningar och förslag	191
9.10.1	Beredningens överväganden och bedömningar	191
9.10.2	Förslag till nationellt mål till år 2020	195
10	Samlat förslag till reviderat miljökvalitetsmål "Begränsad klimatpåverkan"	199
10.1	Nuvarande nationellt miljökvalitetsmål "Begränsad klimatpåverkan"	201
10.2	Beredningens överväganden, bedömningar och förslag	202
 Del III Förslag till handlingsplan för att uppnå det nationella målet till 2020		
11	Översikt över handlingsplanen för att nå målet till 2020	207
12	Tvärsektoriella åtgärder och styrmedel	213
12.1	Koldioxid- och energiskatter	217
12.1.1	Bakgrund	217
12.1.2	Beredningens överväganden och bedömningar	220
12.2	Forskning och teknikutveckling	221

12.2.1	Teknikutvecklingens roll i klimatpolitiken	221
12.2.2	Exempel på viktiga teknologier för att minska utsläppen av växthusgaser.....	223
12.2.3	Klimatrelaterad teknikutveckling i Sverige i dag.....	224
12.2.4	Beredningens överväganden, bedömningar och förslag	227
12.3	Energieffektivisering	229
12.3.1	Potential för energieffektivisering	230
12.3.2	Hinder för energieffektivisering	231
12.3.3	Energieffektiviseringsinsatser hittills	232
12.3.4	Mål för energieffektivisering	232
12.3.5	Beredningens överväganden, bedömningar och förslag	236
12.4	Klimatinformation och energirådgivning	237
12.4.1	Bakgrund	237
12.4.2	Beredningens överväganden och bedömningar.....	239
12.5	Investeringsbidrag	240
12.5.1	Bakgrund	240
12.5.2	Framtida klimatinvesteringsbidrag	240
12.5.3	Prioriterade åtgärdsområden för direkta klimatinvesteringsstöd	241
12.5.4	Möjligheter till regional finansiering	243
12.5.5	Beredningens överväganden, bedömningar och förslag	243
12.6	Lokalt klimatarbete	244
13	Utsläpp som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter	247
13.1	Inledning.....	248
13.2	Generell syn på handelssystemet.....	249
13.2.1	Europeiska kommissionens förslag till reviderat direktiv	250
13.3	Utformningen av handelssystemet	252
13.3.1	Tak	252
13.3.2	Omfattning	252
13.3.3	Tilldelning	255

13.3.4	Länkning till andra system och länder	256
13.4	Övriga styrmedel för verksamheter som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter	256
13.4.1	Energitillförselsektorn	256
13.4.2	Industrisektorn	257
13.5	Beredningens överväganden, bedömningar och förslag	257
14	Utsläpp utanför EU:s system för handel med utsläppsrätter: Transporter	261
14.1	Allmänt om transportsystemets klimatpåverkan	266
14.2	Sjö- och flygtransporter	270
14.2.1	Bakgrund	270
14.2.2	Möjliga styrmedel och åtgärder	272
14.2.3	Beredningens överväganden, bedömningar och förslag	275
14.3	Investeringar i infrastrukturen	277
14.3.1	Bakgrund	277
14.3.2	Beredningens överväganden, bedömningar och förslag	281
14.4	Samhällsplanering för en transportsnål bebyggelseutveckling	282
14.4.1	Bakgrund	282
14.4.2	Beredningens överväganden, bedömningar och förslag	285
14.5	Drivmedelsskatter, kilometerskatter och trängselskatter ..	286
14.5.1	Bakgrund	286
14.5.2	Beredningens överväganden, bedömningar och förslag	293
14.6	Biodrivmedel och andra alternativa tekniker med låga utsläpp av växthusgaser	295
14.6.1	Bakgrund	295
14.6.2	Styrmedel och mål på området	298
14.6.3	Möjliga förändringar av styrmedlen för en fortsatt introduktion av biodrivmedel i Sverige	300

14.6.4	Beredningens överväganden, bedömningar och förslag	303
14.7	Effektivare vägfordon och arbetsmaskiner	304
14.7.1	Bakgrund	304
14.7.2	Beredningens överväganden, bedömningar och förslag	311
15	Utsläpp utanför EU:s system för handel med utsläppsrätter: Övriga delar	313
15.1	Industrier utanför EU:s system för handel med utsläppsrätter	317
15.1.1	Bakgrund	317
15.1.2	Styrmedel och åtgärder som kan reducera utsläppen av koldioxid och energianvändningen i sektorn	318
15.1.3	Förslag till styrmedelsförändringar	319
15.1.4	Beredningens överväganden, bedömningar och förslag	322
15.2	Bostäder och lokaler	323
15.2.1	Bakgrund	323
15.2.2	Beredningens bedömningar, överväganden och förslag	326
15.3	Avfall	328
15.3.1	Bakgrund	328
15.3.2	Beredningens överväganden, bedömningar och förslag	330
15.4	Jordbruk	331
15.4.1	Utsläppen från jordbruksproduktion är omfattande	331
15.4.2	Möjliga åtgärder för att begränsa utsläppen i jordbrukssektorn i Sverige	332
15.4.3	Jordbruket som bioenergiproducent	333
15.4.4	Styrmedel i jordbrukssektorn	336
15.4.5	Beredningens överväganden, bedömningar och förslag	341

16	Kyotoprotokollets flexibla mekanismer och klimatbistånd.....	345
16.1	Omfattning och inriktning för flexibla mekanismer.....	347
16.1.1	Kyotoprotokollets mekanismer.....	347
16.1.2	Mekanismernas betydelse hittills och möjlig utveckling.....	350
16.1.3	Beredningens överväganden, bedömningar och förslag.....	353
16.2	Stöd till utvecklingsländer och klimatbistånd.....	354
16.2.1	Klimatrelaterat bistånd – inriktning och omfattning.....	355
16.2.2	Svenskt stöd inom ramen för klimatkonventionen och närliggande processer.....	357
16.2.3	Beredningens överväganden, bedömningar och förslag.....	358
17	Växthusgasflöden i skog och mark.....	361
17.1	Kolets kretslopp och kolsänkorna.....	362
17.1.1	Globala koldioxidflöden.....	362
17.1.2	Kolflöden i Sverige.....	364
17.2	Internationellt regelverk för kolsänkor.....	368
17.2.1	Kyotoprotokollets regler.....	368
17.2.2	Regelverk för kolsänkor internationellt och i Sverige.....	369
17.3	Politik för skydd av kolsänkor.....	370
17.3.1	Förutsättningar – utvecklingen internationellt och inom EU.....	370
17.3.2	Förutsättningar för en nationell politik för kolsänkor.....	370
17.4	Beredningens överväganden, bedömningar och förslag.....	372
18	Vissa inkomster i de offentliga finanserna som genereras genom klimatpolitiken.....	375
18.1	Inledning.....	376

18.2	Överskottet av utsläppsenheter under Kyotoprotokollet	376
18.2.1	Regler och tidigare beslut	376
18.2.2	Storleken på överskottet	377
18.2.3	Tre olika sätt att använda överskottet	377
18.3	Inkomster av auktionering av utsläppsrätter i EU:s utsläppshandelssystem	379
18.4	Inkomster från skatter	380
18.5	Beredningens överväganden, bedömningar och förslag	381
19	Konsekvensanalyser	383
19.1	Samhällsekonomiska konsekvenser av klimatpolitik	384
19.2	Konsekvenser av respektive styrmedelsförslag	385
19.2.1	Åtgärder i transportsektorn	385
19.2.2	Miljöskatt för fluorerade gaser	394
19.2.3	Höjd CO ₂ -skatt på uppvärmningsbränslen för industri som inte omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter och för de areella näringsarna	395
19.2.4	Stöd till biogasanläggningar	397
19.2.5	Förstärkta insatser för energieffektivisering i bostäder och lokaler	398
19.2.6	Järnvägsinvesteringar	399
19.2.7	Övriga förslag	399
19.3	Konsekvenser för hushållen	400
19.4	Konsekvenser för industrin	402
19.5	Konsekvenser för bilindustrin	405
19.6	Konsekvenser för energiförsörjningen	405
19.7	Konsekvenser för andra miljömål	406
19.8	Konsekvenser för jämställdheten	408
19.9	Övriga konsekvenser	408

19.10 Samlade effekter av analyserade förslag.....	409
--	-----

19.11 Beredningens överväganden och bedömningar.....	412
--	-----

Del IV De internationella klimatförhandlingarna

20 Svenskt agerande i de internationella klimatförhandlingarna	415
---	------------

20.1 Nuvarande internationella klimatregim.....	417
---	-----

20.1.1 Klimatkonventionen.....	417
--------------------------------	-----

20.1.2 Kyotoprotokollet	418
-------------------------------	-----

20.2 En framtida internationell klimatregim	421
---	-----

20.2.1 Vad behövs för att göra en internationell klimatregim framgångsrik?	421
--	-----

20.2.2 Framsteg under senaste året	422
--	-----

20.2.3 Viktiga element i en framtida internationell klimatregim	423
---	-----

20.2.4 Nyckelländernas önskemål och prioriteringar.....	428
---	-----

20.2.5 Tidplan och processer	430
------------------------------------	-----

20.3 Beredningens överväganden, bedömningar och förslag	431
---	-----

Reservationer och särskilda yttranden	435
--	------------

Referenser	463
-------------------------	------------

Förkortningar.....	479
---------------------------	------------

Begreppslista	485
----------------------------	------------

Bilagor

<i>Bilaga 1</i> Kommittédirektiv.....	495
---------------------------------------	-----

<i>Bilaga 1</i> Tilläggsdirektiv.....	509
---------------------------------------	-----

<i>Bilaga 3</i> Kostnadsanalyser av olika målnivåer för Sverige.....	511
--	-----

<i>Bilaga 4</i> Beräkning av överskott av Kyotoenheter	521
--	-----

Sammanfattning

1 Uppdraget, avgränsningar och underlag

Beredningens uppdrag var att genomföra en övergripande översyn av den svenska klimatpolitiken som underlag för kontrollstation 2008. Beredningen har i enlighet med direktiven koncentrerat sitt arbete på och lämnar i huvudsak förslag inom följande tre områden

- Mål för klimatpolitiken på kort, medellång och lång sikt
- En handlingsplan för att uppnå målet till 2020
- Svenskt agerande i de internationella klimatförhandlingarna

Beredningen har inte särskilt berört frågor som rör anpassning och sårbarhet, eftersom Klimat- och sårbarhetsutredningen hade det uppdraget. Beredningen anser att energieffektivisering är ett av de viktigaste åtgärdsområdena, men bygger sina förslag om energieffektivisering på Energieffektiviseringsutredningens (SOU 2008:25) handlingsplan. Den långsiktiga energipolitiken är av avgörande betydelse för möjligheten att uppnå klimatpolitiska mål. Beredningen har tagit upp klimatrelaterade energifrågor, men i begränsad omfattning. Beredningen anser att regeringen bör ta initiativ till parlamentariska överläggningar om den långsiktiga energipolitiken.

Beredningens uppdrag var övergripande och genomfördes på kort tid, vilket innebär att Beredningen grundat sitt arbete på underlag som initierats tidigare och som var på väg att färdigställas eller redan fanns. Ett viktigt underlag för Beredningens förslag till mål för klimatpolitiken var den rapport, *Vetenskapligt underlag för klimatpolitiken*, som Vetenskapliga rådet för klimatfrågor presenterade i september 2007. Vetenskapliga rådet baserade i sin tur till stora delar sina slutsatser på det samlade vetenskapliga underlaget från FN:s klimatpanel, Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC. Beredningen fick också i slutskedet av sitt arbete tillgång till Europeiska kommissionens förslag till klimat- och

energipaket, som presenterades i januari 2008. De flesta av de förslag som Beredningen lägger i handlingsplanen för att uppnå målet till år 2020 baseras på Naturvårdsverkets och Energimyndighetens underlag inför den klimatpolitiska kontrollstationen 2008, *Den svenska klimatstrategins utveckling*, i juni 2007.

Till betänkandet fogas några reservationer och särskilda yttranden.

2 Utmaningen för världen, EU och Sverige

Beredningen accepterar det vetenskapliga underlaget från Vetenskapliga rådet för klimatfrågor. Jordens klimat har blivit varmare och det är mycket sannolikt ett verk av människan. Medeltemperaturen på jorden har höjts med drygt 0,7°C under de senaste 150 åren och stiger för närvarande med nära 0,2°C per årtionde. Om vi inte vidtar kraftfulla åtgärder kommer den globala medeltemperaturen att fortsätta stiga och leda till mycket allvarliga konsekvenser för ekosystem och samhälle. Klimatförändringarna måste ses i det bredare sammanhanget med risken för en annalkande kris för många ekosystem världen över. Åtgärder inom klimatområdet måste vara en del av omställningen till samhällen som värnar ekosystem och biologisk mångfald samtidigt som växthusgasutsläppen minskar. Utmaningen för världen är dubbel, att begränsa utsläppen av växthusgaser och att vidta nödvändiga anpassningsåtgärder på grund av de klimatförändringar som redan sker.

Beredningen anser att det krävs mycket omfattande begränsningar av utsläppen av växthusgaser för att minska risken för farlig klimatpåverkan. Beredningen förordar därför att EU och Sverige redan i ett tidigt skede ska agera med inriktningen att de globala utsläppen till år 2050 måste mer än halveras och till seklets slut bör vara nära noll.

Världens länder har mycket olika förutsättningar att hantera klimatförändringarna. Den grundläggande principen i FN:s klimatkonvention om ett gemensamt, men differentierat, ansvar måste även i fortsättningen vara vägledande i klimatarbetet. Det innebär också att de industrialiserade länderna måste gå före i arbetet med att begränsa utsläppen. Det motiveras inte minst av att dessa länder har svarat för den allra största delen av de historiska utsläppen. De industrialiserade länderna måste också bidra kraftfullt genom att

överföra teknologi och finansiella resurser till utvecklingsländerna. Det är viktigt att klimatåtgärderna i utvecklingsländerna integreras i strategierna för fattigdomsbekämpning och för ekonomisk och social utveckling.

EU måste fortsätta vara pådrivande inom det internationella klimatsamarbetet. Beredningen anser att Sverige kraftfullt bör understödja EU-ländernas gemensamma pådrivande roll i de globala klimatförhandlingarna. Sverige bör verka för att EU, som en del av den rika världen, tar sin del av ansvaret. Beredningen bejakar EU:s förhandlingsupplägg syftande till ömsesidiga åtaganden för EU och andra industriländer, men beklagar att EU:s villkorade mål om 30 procents utsläppsminskning inte har varit styrande i Europeiska kommissionens förslag till klimat- och energipaketet i januari 2008. Beredningen har uppfattningen att Sverige ska verka för att EU:s mål och åtgärder för 2020 inriktas mot en minskning på 30 procent.

Sverige har tillsammans med andra länder ett ansvar för att klara den gemensamma globala utmaningen. Det gör vi genom att delta aktivt i det internationella samarbetet, vara drivande i EU samt genomföra en långsiktigt hållbar nationell klimatpolitik. Sverige ska gå före i klimatarbetet genom att sätta ambitiösa mål, vidta kraftfulla åtgärder och använda effektiva styrmedel. Vi måste också stärka forskning och utveckling inom strategiskt viktiga områden.

Sverige har goda förutsättningar. Vi lever i ett glest befolkat land med rika naturtillgångar. Kampen mot klimatförändringarna går att förena med ekonomisk tillväxt, som öppnar för nya marknader och arbetstillfällen. Det har Sverige redan visat. Våra möjligheter att driva fram och exportera klimateffektiva lösningar är mycket goda. Vi har många framstående företag inom centrala sektorer, från kraftgenerering och transmission till byggnation och transportlösningar. Många företag har en väl utvecklad kompetens för resurssnåla och energieffektiva systemlösningar. Sverige har också betydande potential för fortsatt utveckling av förnybar energi, som utökad produktion av biobränslen, utbyggd biobränslebaserad kraftvärmeproduktion och utbyggd vindkraft.

3 Förslag till mål för klimatpolitiken

(Förslaget presenteras samlat i kapitel 10 som i sin tur bygger på förslagen i kapitel 7, 8 och 9).

Klimatförändringarna ställer oss inför en av de största utmaningarna i vår tid. De är ett globalt problem; det globala klimatet påverkas oberoende av var i världen utsläppen sker. Världssamfundet måste agera så att de globala utsläppen av växthusgaser minskar med mer än 50 procent till mitten av detta sekel för att vid slutet av seklet vara nära noll. Då går det att på sikt stabilisera halten av växthusgaser i atmosfären så att ökningen av den globala medeltemperaturen inte överstiger två grader Celsius jämfört med förindustriell tid. Därmed kan risken kraftigt reduceras för farlig klimatpåverkan och så att kommande generationer inte drabbas. Sverige ska ta sin del av det globala ansvaret genom att sätta ambitiösa mål för klimatpolitiken.

Beredningen anser att miljökvalitetsmålet, liksom tidigare, bör utgå från behovet av att begränsa klimatförändringarna och deras effekter som det uttrycks i FN:s klimatkonvention. Vidare anser Beredningen att miljökvalitetsmålet ska bestå av ett globalt temperaturmål, ett globalt koncentrationsmål samt utsläppsmål för Sverige på kort, medellång och lång sikt. Temperaturmålet, som ska vara det övergripande målet, är satt utifrån Vetenskapliga rådets bedömning av EU:s temperaturmål (se kapitel 8). Beredningen anser att det övergripande temperaturmålet ska vara att ökningen av den globala medeltemperaturen begränsas till högst två grader Celsius jämfört med den förindustriella nivån, och att Sverige bör ta sin del av det globala ansvaret för att ökningen inte blir större.

Koncentrationsmålet är härlett ur temperaturmålet utifrån nuvarande kunskap om på vilken högsta nivå koncentrationen av växthusgaser i atmosfären på lång sikt bör stabiliseras, för att temperaturmålet ska nås med rimlig sannolikhet (se kapitel 8). För att lägga fast den klimatpolitiska inriktningen och konkretisera det reella behovet av utsläppsminskningar anser Beredningen att det är viktigt att anta ett koncentrationsmål som leder till att tvågradersmålet kan uppfyllas. Baserat på dagens kunskapsläge anser Beredningen att koncentrationsmålet bör ligga på 400 miljondelar koldioxidekvivalenter (ppmv CO₂e).

När det gäller det nuvarande svenska utsläppsmålet på kort sikt, 2008–2012, har Beredningen bedömt att det uppnås och inte behöver ändras (se kapitel 7).

När det gäller målet till år 2020 ska Sverige fortsätta vara pådrivande för omfattande minskningar av de globala växthusgasutsläppen samt för att EU:s minskningsmål till år 2020 jämfört med år 1990 därmed ska bli 30 procent. Detta minskningsmål är beslutat av stats- och regeringschefer under förutsättning att andra industriländer gör jämförbara utsläppsminskningar och att ekonomiskt mer avancerade utvecklingsländer bidrar i rimlig utsträckning.

Sverige ska sätta ett nationellt mål som anger vårt bidrag inom en global och övergripande klimatöverenskommelse. Det ska motsvara Sveriges åtagande inom ramen för en utsläppsminskning på 30 procent inom EU. Enligt Beredningens beräkningar motsvarar detta en utsläppsminskning på ca 35 procent, och ett genomförande av hela Beredningens handlingsplan skulle ge ytterligare ca 3 procentenheter i utsläppsminskningar. Beräkningen innehåller ännu osäkra antaganden som bör prövas i beredningsarbetet inför regeringens klimatproposition. När EU:s interna beslut och de globala förhandlingarna slutförts, bör det nationella målet slutgiltigt fastställas vid en kontrollstation. Därefter bör regelbundna kontrollstationer genomföras.

Beredningen bedömer att målet till 2020 går att nå med de åtgärder och styrmedel som Beredningen föreslår i handlingsplanen som beskrivs nedan i avsnitt 4 (se också kapitel 11–19).

Utsläppsmålen för Sverige på lång sikt, till 2050 och därefter, baseras på den omfattande långsiktiga globala utmaningen, Sveriges del av det globala ansvaret för att begränsa utsläppen av växthusgaser samt en bedömning av att kostnaderna är acceptabla (se kapitel 8). Inriktningen är att utsläppen av växthusgaser för Sverige år 2050 bör vara minst 75–90 procent lägre än år 1990. Vid seklets slut bör utsläppen av växthusgaser i Sverige vara nära noll.

Beredningen anser att det är viktigt att det framgår i miljökvalitetsmålet att klimatförändringarna är globala och att Sverige har ett ansvar tillsammans med andra länder för att det globala målet uppnås. Internationellt samarbete och insatser i alla länder är av avgörande betydelse för att uppnå det samlade nationella miljökvalitetsmålet.

Beredningen menar också att målen till 2020 och på längre sikt kommer att behöva omprövas i takt med omvärldsförändringar som får inverkan på formuleringar, beräkningar och framtida utfall.

**Beredningens förslag till Nationellt miljökvalitetsmål
"Begränsad klimatpåverkan"**

Enligt FN:s ramkonvention för klimatförändringar ska halten av växthusgaser i atmosfären stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig. Målet ska uppnås på ett sådant sätt och i en sådan takt att den biologiska mångfalden bevaras, livsmedelsproduktionen säkerställs och andra mål för hållbar utveckling inte äventyras.

Sverige har tillsammans med andra länder ansvar för att det globala målet uppnås.

Övergripande mål

Temperaturmål (nytt)

Sverige bör ta sin del av det globala ansvaret för att ökningen av den globala medeltemperaturen begränsas till högst 2 grader Celsius jämfört med den förindustriella nivån.

Koncentrationsmål som härleds från temperaturmålet (ändrat)

Svensk klimatpolitik bör bidra till att koncentrationen av växthusgaser i atmosfären på lång sikt stabiliseras på nivån högst 400 miljondelar koldioxidekvivalenter (ppmv CO₂e).

Delmål

Utsläppsmål 2008–2012 (oförändrat delmål)

De svenska utsläppen av växthusgaser ska som ett medelvärde för perioden 2008–2012 vara minst 4 procent lägre än utsläppen år 1990. Utsläppen ska räknas som koldioxidekvivalenter och omfatta de sex växthusgaserna enligt Kyotoprotokollets och FN:s klimatpanel, IPCC:s, definitioner. Delmålet ska uppnås utan kompensation för upptag i kolsänkor eller med flexibla mekanismer.

Utsläppsmål till 2020 (nytt)

Sverige ska fortsätta vara pådrivande för omfattande minskningar av de globala växthusgasutsläppen samt för att EU:s

minskningsmål till år 2020 jämfört med år 1990 därmed ska bli 30 procent. Detta minskningsmål är beslutat av stats- och regeringschefer under förutsättning att andra industriländer gör jämförbara utsläppsminskningar och att ekonomiskt mer avancerade utvecklingsländer bidrar i rimlig utsträckning.

Sverige ska sätta ett nationellt mål som anger vårt bidrag inom en global och övergripande klimatöverenskommelse. Det ska motsvara Sveriges åtagande inom ramen för en utsläppsminskning på 30 procent inom EU. Enligt Beredningens beräkningar motsvarar detta en utsläppsminskning på ca 35 procent, och ett genomförande av hela Beredningens handlingsplan skulle ge ytterligare ca 3 procentenheter i utsläppsminskningar.

Beräkningen innehåller ännu osäkra antaganden som bör prövas i beredningsarbetet inför regeringens klimatproposition. När EU:s interna beslut och de globala förhandlingarna slutförts, bör det nationella målet slutgiltigt fastställas vid en kontrollstation.

Därefter bör regelbundna kontrollstationer genomföras.

Målet ska innefatta användning av mekanismer som liknar dagens projektbaserade mekanismer enligt Kyotoprotokollet. Sverige ska verka för vidgade möjligheter att använda sådana flexibla mekanismer vid förverkligandet av EU:s gemensamma utsläppsminskning på 30 procent, såväl genom åtgärder inom EU som genom av EU-länderna bekostade åtgärder utanför EU. Sverige ska för egen del utnyttja de möjligheter som anges inom EU och av internationella avtal.

Kompensation för de svenska kolsänkorna ingår inte.

Kompensation för inköp av utsläppsrätter som tilldelats enligt Kyotoprotokollet, s.k. Assigned Amount Units, AAU:s, ingår för närvarande inte.

För verksamheter som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter används den tilldelade, eller auktionerade, mängden utsläppsrätter för bedömning av måluppfyllelse i stället för de verkliga utsläppen i Sverige. Den andel av den svenska utsläppsreduktionen som sker inom EU:s system för handel med utsläppsrätter styrs helt av förhandlingar och beslut på EU-nivå. Sveriges nationella mål ska därför redovisas för de verksamheter som omfattas respektive inte omfattas av EU:s utsläppshandelssystem.

Regeringen ska årligen i en skrivelse till riksdagen redovisa de svenska utsläppen av växthusgaser totalt och uppdelat per sektor, göra bedömningar av möjligheterna att nå målet till 2020 samt vid

behov lämna förslag till åtgärder. En fördjupad översyn görs vart fjärde år.

Inriktningsmål*Utsläppsmål till år 2050 (ändrat)*

Inriktningen är att utsläppen av växthusgaser för Sverige år 2050 bör vara minst 75–90 procent lägre än år 1990.

Utsläppsmål till slutet av detta sekel (ändrat)

Vid slutet av detta sekel bör utsläppen av växthusgaser i Sverige vara nära noll.

Omprövning

Målen bör omprövas i takt med omvärldsförändringar som får inverkan på formuleringar, beräkningar och framtida utfall.

4 Förslag till handlingsplan för att nå målet till 2020

I handlingsplanen lägger Beredningen ett antal förslag. De presenteras här i sammandrag. Beredningens överväganden och bedömningar som leder fram till förslagen behandlas i kapitel 11–19.

Sverige har ett ansvar tillsammans med andra länder för att det globala målet uppnås, dvs. att koncentrationen av växthusgaser i atmosfären stabiliseras på en nivå som förebygger farlig mänsklig påverkan på klimatsystemet. Möjligheten att uppfylla målet är till avgörande del beroende av internationellt samarbete och insatser i andra länder. Samtidigt ska Sverige för att ta sin del av ansvaret också göra betydande insatser inom landet.

Vid slutet av detta sekel bör utsläppen av växthusgaser i Sverige vara nära noll. Det innebär att det är en genomgripande omställning av energisystemen och andra delar av samhällsekonomin som förestår. Den fortsatta inriktningen på energipolitiken, samhällsplaneringen och investeringarna i infrastrukturen kommer långsiktigt i hög utsträckning att bestämma hur väl Sverige lyckas med att minska utsläppen.

Omställningen bör genomföras successivt och kontinuerligt. Styrmedel behöver skärpas och utvecklas efter hand och åtgärder behöver genomföras, som förutom att de är gynnsamma för utsläppsutvecklingen i ett kortsiktigt perspektiv också lägger

grunden för långtgående utsläppsminskningar på längre sikt. Sverige påbörjade tidigt arbetet med att vidta åtgärder mot klimatförändringarna. Vi har också redan lyckats reducera utsläppen av växthusgaser till relativt låga nivåer i flera samhällssektorer. Ökande import och internationell sjö- och flygtrafik motverkar dock, åtminstone delvis, utsläppsminskningarna. Störst möjligheter att fortsätta begränsa utsläppen finns nu i transportsektorn och i industrin men det finns goda potentialer också inom andra områden.

Den handlingsplan till 2020 som Beredningen nu presenterar är ett steg på vägen mot det långsiktiga målet. Handlingsplanen består av följande åtgärdsområden

- Förstärkning av tvärsektoriella åtgärder och styrmedel
- En EU-gemensam sänkning av utsläppstaket för de verksamheter som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter
- Reduktioner av utsläpp för verksamheter som inte omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter
- Insatser internationellt

I handlingsplanen behandlas också betydelsen av kolsänkorna (växthusgasflödena i skog och mark). Vidare lämnar Beredningen förslag om vissa inkomster i de offentliga finanserna som genereras genom klimatpolitiken.

Handlingsplanen bygger på att Sverige redan har många, både generella och specifika, styrmedel inom klimatpolitiken. Planen innebär en utveckling och skärpning av vissa av de befintliga styrmedlen och innehåller flera kompletterande insatser inom olika områden.

Förslagen i handlingsplanen har konsekvensanalyserats i den utsträckning Beredningen har haft underlag för och möjlighet att göra det, med hänsyn till den korta tid som Beredningen haft för uppgiften. Beredningen bedömer att de konsekvensanalyser som gjorts av de åtgärder och styrmedel som Beredningen föreslår indikerar att de samhällsekonomiska konsekvenserna för flertalet av förslagen är rimliga i förhållande till nyttan i form av minskade utsläpp av växthusgaser (se kapitel 19).

Svenskt agerande i de internationella klimatförhandlingarna behandlas för sig (se avsnitt 5).

Beredningen bedömer att det mål till år 2020 som Beredningen föreslår går att nå med de åtgärder och styrmedel som Beredningen presenterar i handlingsplanen. Åtgärderna och styrmedlen beräknas grovt ge utsläppsminskningar på drygt ca 6 miljoner ton. I handlingsplanen finns också förslag till åtgärder och styrmedel som Beredningen inte haft underlag för att kvantifiera, men som ger ytterligare utsläppsminskningar. Redan befintliga åtgärder och styrmedel för de verksamheter som inte omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter bidrar, enligt prognosen i myndigheternas underlag till Kontrollstation 2008, till att utsläppen i sektorn minskar betydligt och därmed också i hög utsträckning till att Beredningen bedömer att målet går att nå. Insatser internationellt ger ytterligare utsläppsminskningar, genom att Sverige deltar i klimatprojekt i andra länder. Beredningen utgår också från en EU-gemensam sänkning av utsläppstaket för verksamheter som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter.

Åtgärder och styrmedel kommer att behöva ses över kontinuerligt. I förslaget till nationellt miljö kvalitetsmål föreslår Beredningen därför att regeringen årligen till riksdagen i en särskild skrivelse ska göra bedömningar av möjligheterna att nå målet till år 2020 samt vid behov lämna förslag till åtgärder. En fördjupad översyn föreslås vart fjärde år (se kapitel 10).

Beredningens förslag i handlingsplanen till år 2020

(Rubrikerna A-G)

Handlingsplanen bygger på att Sverige redan har infört många både generella och specifika styrmedel inom klimatpolitiken. Planen innebär en utveckling och skärpning av vissa av de befintliga styrmedlen och innehåller dessutom flera kompletterande insatser inom olika områden.

A Tvärsektoriella åtgärder och styrmedel (kapitel 12)

Beredningen lägger förslag om forskning och teknikutveckling, energieffektivisering samt investeringsprogram. I kapitlet behandlar Beredningen också koldioxid- och energiskatter ur ett generellt perspektiv. Förslag som rör koldioxid- och energiskatter, som är kraftfulla och samhällsekonomiskt effektiva styrmedel återfinns inom andra områden.

Kapitlet tar också upp klimatinformation.

Forskning och teknikutveckling

Ny teknologi är mycket viktig särskilt för de mycket långtgående utsläppsminskningar som fordras på längre sikt. Det krävs forskning och utveckling och politik som skapar marknader för kommersialisering av dessa teknologier. Beredningen föreslår

- Ett nytt forskningsprogram
Ett nytt forskningsprogram bör inrättas för att bryta beroendet av fossila bränslen och utveckla ny effektiv teknik med låg klimatpåverkan för att därigenom lägga grunden för långtgående och långsiktiga utsläppsminskningar.
- Teknikupphandling och offentlig upphandling
Teknikupphandling bör utnyttjas systematiskt för att hjälpa ny teknik in på marknaden. Den offentliga upphandlingen bör i ökad omfattning bidra till energieffektivisering och att klimatmålen nås.
- Investeringsstöd för genombrotstekniker
Ett nytt särskilt investeringsstöd inrättas för att främja genombrotstekniker som kan få stor betydelse för att minska växthusgasutsläppen.
- Utredning om klimatrelaterad teknikutveckling
Ett utredningsarbete bör genomföras för att samlat bedöma lämplig volym, inriktning, stödformer och organisation av klimatrelaterad teknikutveckling på längre sikt.

Energieffektivisering

Energieffektivisering är en viktig åtgärd för att nå långtgående klimatmål och det finns en betydande potential för energieffektivisering i olika delar av samhället. Beredningen föreslår

- Att styrmedlen för energieffektivisering vidareutvecklas
Energieffektiviseringsutredningen kommande förslag bör utgöra en central utgångspunkt för detta arbete.
- Andra insatser för energieffektivisering
Följande insatser för effektivisering bör också övervägas; utredning om och hur ett system med vita certifikat kan genomföras, internationellt harmoniserade tekniskstandarder (elapparater etc.) samt starkare samordning av energieffektiviseringsarbetet.

I kapitel 14 och 15 pekar Beredningen också på åtgärder inom flera av de områden som Energieffektiviseringsutredningen identifierar.

Investeringsprogram

Fortsätta investeringsstöd för särskilt utvalda åtgärder är betydelsefulla när de bidrar till att överbygga hinder, som gör att verkningsfulla klimatåtgärder annars inte genomförs. Investeringsstöd kan också understödja klimatarbetet på lokal och regional nivå. Beredningen föreslår

- Utveckling av investeringsprogram
Klimatinvesteringsbidragen bör, i linje med myndigheternas förslag, omformas från breda program till investeringsstöd för specifikt utvalda åtgärder och sektorer, där andra styrmedel är svaga och där insatserna har stor betydelse för att minska växthusgasutsläppen.

B Verksamheter som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter (kapitel 13)

Beredningen anser att EU:s system för handel med utsläppsrätter, EU ETS, är ett mycket viktigt styrmedel för lägre utsläpp av växthusgaser. För att systemets stora potential att vara ett effektivt styrmedel fullt ut ska realiseras, behöver flera förbättringar göras vid den översyn som förestår.

Förbättringar av EU:s system för handel med utsläppsrätter

Beredningen föreslår

- Sverige bör i EU verka för
 - en ökad harmonisering och centralisering av systemet
 - att taket för utsläppen sätts alltmer restriktivt
 - att tilldelningen sker genom auktionering till kraft- och värmesektorn samt till industrier som verkar på en nationell eller EU-marknad. Viss gratis tilldelning bör ske till företag som tillverkar sådana specifika produkter som möter konkurrens av företag utanför EU och tilldelningen bör då baseras på riktmärken (benchmarking) för de aktuella produkterna.
 - en utvidgning av EU:s system för handel med utsläppsrätter till att även omfatta transporter är önskvärd. Det bör ske successivt och under kontroll av att det leder till ökad effektivitet i utsläppsreduktionen. En vidgad utsläppshandel kan bland annat ge stora effekter på lönsamheten hos konkurrensutsatta produkter och kräver dessutom sannolikt kompletterande styrmedel för vägtransportsektorn. Beredningen delar myndigheternas bedömning att det noggrant bör utredas om och hur transporter kan inkluderas i EU:s system för handel med utsläppsrätter.
 - Användningen av Kyotoprotokollets projektbaserade mekanismer, CDM/JI skall vara supplementär. CDM/JI främjar tekniköverföring och kostnadseffektiviteten för utsläppsminskningar.
 - Inkomster från auktionering bör återföras till medlemsstaterna och inte tillföras EU-budgeten.

C Verksamheter som inte omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter: TRANSPORTER (kapitel 14)

Om utsläppen av växthusgaser i transportsektorn ska kunna minska behöver en rad olika åtgärder genomföras. Energieffektiviteten hos fordon och farkoster behöver öka samtidigt som fossila bränslen behöver ersättas med förnybara drivmedel och energibärare som el och vätgas. Energieffektiviteten i hela transportsystemet bör också öka genom att de olika transportslagen utnyttjas och samordnas effektivare samtidigt som den totala efterfrågan på transporter behöver reduceras.

Genom att använda generellt verkande styrmedel, t.ex. skatter på fossila drivmedel eller handel med utsläppsrätter, skapas incitament för alla de ovan nämnda förändringarna. Generellt verkande styrmedel behöver dock kompletteras med riktade styrmedel, t.ex. i form av utsläppskrav och standarder för att bana väg för de tekniska förändringar som behöver ske. Långsiktiga investeringar i infrastruktur och övrig sam-

hållsplanering behöver inriktas mot att skapa förutsättningar för en utveckling mot ett allt energieffektivare transportsystem med lägre växthusgasutsläpp.

Sjöfart och flyg

Beredningen anser att även sjöfarten och flygat bör bära sina kostnader för koldioxidutsläppen. Beredningen föreslår

- Internationella och nationella åtgärder
I första hand ska internationella verkningsfulla överenskommelser eftersträvas. I avvaktan på sådana bör nationella åtgärder övervägas, förutsatt att åtgärderna har en påtaglig effekt på utsläppen av växthusgaser.
- Ökad styrande verkan för flyget i EU:s system för handel med utsläppsrätter
Flyget kommer att ingå i EU:s system för handel med utsläppsrätter (från 2012). Systemets styrande verkan bör på sikt ökas. Ett sätt kan vara att ställa kompletterande krav på bränsleeffektivisering för att få handla utanför den egna sektorn. På sikt bör även effekten av utsläpp av andra växthusgaser vägas in.
- Flygplatsstödet bör ses över
Flygplatsstödet bör ses över med syftet att stödet enbart ska utgå till orter med flygplatser som saknar rimliga alternativ till flyget.
- Sjöfarten bör på sikt inkluderas i EU:s system för handel med utsläppsrätter
På sikt bör även europeisk sjöfart inkluderas i EU:s utsläppshandelssystem. Även här bör kompletterande krav på bränsleeffektivitet övervägas.
- Nationella styrmedel bör införas för sjöfarten
Eftersom sjöfarten under överskådlig tid inte kommer att inkluderas i EU:s handelssystem bör nationella styrmedel införas för sjöfarten. Det nationella systemet, som redan existerar för differentiering av farledavgifter bör utvecklas till att även omfatta koldioxidutsläpp. Sjöfartsverket bör ges i uppdrag att undersöka hur detta kan ske.

Infrastrukturinvesteringar

Beslut om investeringar i infrastruktur bör riktas mot att skapa goda förutsättningar för en utveckling mot allt energieffektivare och koldioxidsnålare transportsystem. Beredningen föreslår

- Vidareutveckla infrastrukturplaneringen
Den transportslagsövergripande infrastrukturplaneringen bör vidareutvecklas. En sammanslagning av trafikverken bör utredas.

- Utbyggnad av järnvägen
Järnvägen i Sverige behöver byggas ut. Investeringarna behöver därför öka på området. Kapaciteten på järnvägen för gods- och persontransporter ska öka med minst 50 procent till 2020, förutsatt att investeringarna är samhällsekonomiskt lönsamma. Investeringar som medför att järnvägsresor kan ersätta flyg bör prioriteras. Förutsättningarna för höghastighetståg mellan storstadsområden bör snarast utredas.
- Klimatanpassade infrastrukturinvesteringar i EU
Sverige bör verka för att EU:s infrastrukturinvesteringar riktas så att mer gods kan transporteras på järnväg och med fartyg.

Samhällsplanering

Beredningen anser att strävan att minimera växthusgasutsläpp bör genomsyra samhällsplaneringen. Beredningen föreslår

- Planer ska bidra till minskade koldioxidutsläpp
Plan- och bygglagen/Miljöbalken bör omformas så att det vid varje upprättande av plan, eller revidering av sådan, ska ställas krav på att redovisa hur planen bidrar till minskade koldioxidutsläpp genom att transportbehov och energianvändning minimeras.
- Länsstyrelsen bör kunna ändra en plan av klimatskäl
Länsstyrelsen bör när det gäller utsläpp av växthusgaser, på samma sätt som gäller för hälsa och säkerhet, ges möjlighet att ändra en plan som inte uppfyller kriterierna i lagstiftningen.
- Länsstyrelsens samordningsroll bör stärkas
Länsstyrelsen bör ges en starkare roll för samordning av samhälls- och transportplanering mellan kommuner. Länsstyrelsen ska ha ett tydligt mandat att initiera och driva samordningsfrågor.

Drivmedels-, kilometer- och trängselskatter

Priset på bensin och diesel behöver bli högre för att det svenska klimatmålet till 2020 ska kunna nås. Beredningen föreslår

- Höjd drivmedelsskatt
Beredningen finner att en betydande minskning av koldioxidutsläppen i Sverige behöver åstadkommas genom att bensin och diesel ökar i pris under de närmaste åren. Beredningen bedömer därför att skatten på bensin och diesel behöver höjas till en nivå som motsvarar en prisökning på ungefär 70 öre per liter jämfört med nu-

varande prisnivåer. Vid en höjning av skatten behöver hänsyn samtidigt tas till de negativa fördelningseffekter som kan uppstå.

- Ytterligare stegvisa höjningar
Skattenivåerna bör därefter höjas i ytterligare steg och höjningarna bör följa utvecklingen av köpkraft (BNP) och inflation (konsumtprisindex, KPI).
- Avvägning av nivåerna på skattehöjningarna
Nivån på skattehöjningarna behöver också vägas av mot utvecklingen av utsläppen i förhållande till målet. Världsmarknadspriserna på olja och deras genomslag i priset till svenska konsumenter behöver också beaktas.
- Översyn av reseavdraget
Reseavdraget i inkomstbeskattningen bör ändras så att det endast kopplas till reseavstånd, oberoende av transportslag. Hur reseavdraget ska utformas i detalj behöver utredas särskilt.
- Kilometerskatt för tunga lastbilstransporter
En kilometerskatt för tunga lastbilstransporter i Sverige bör införas senast år 2011 förutsatt att en teknik med rimliga systemkostnader är tillräckligt väl utvecklad. Särskild hänsyn tas till transporter inom skogsnäringen som saknar alternativ till transport på väg, på ett sätt som samtidigt är förenligt med EU:s konkurrensregler.
- Ändring av villkoren för trängselskatter
De kommuner/regioner som så önskar ska ges möjlighet att införa trängselskatter och få besluta om hur intäkterna ska användas.

Bi drivmedel och andra alternativa tekniker

Sverige hör till de länder globalt som har högst ambitioner och störst möjligheter när det gäller att öka andelen bi drivmedel. Beredningen är av uppfattningen att Sverige har ansvar för att bidra till bättre globala förutsättningar för framställning och användning av bi drivmedel med hög klimatnytta (resurs- och energieffektivitet), låg påverkan på biologisk mångfald och på markanvändning samtidigt som även andra målkonflikter lindras. Beredningen föreslår

- Pröva att höja målet för andelen icke-fossila energibärare i transportsektorn
När tillräckligt underlag finns bör möjligheten prövas att införa ett mer långtgående mål för andelen icke-fossila energibärare i transportsektorn än EU:s mål om 10 procent.
- Verka för att tullarna på etanol avskaffas
Sverige bör inom EU fortsätta driva att tullarna på importerad etanol ska avskaffas.

- Certifieringssystem för hållbar produktion av biodrivmedel
Sverige bör bidra aktivt i utformandet av ett enhetligt och ambitiöst certifieringssystem för hållbar produktion av biodrivmedel.
- Enhetlig miljöbilsdefinition med skärpta krav på energieffektivitet
Vägnärskets miljöbilsdefinition bör användas för alla statliga incitament till miljöbilar. Kravet på energieffektivitet för bilar som drivs med biodrivmedel bör skärpas i definitionen.
- Utveckling av andra generationens biodrivmedel och satsning på fordonsforskning
Satsningar på pilot-, demonstrations- och fullskalanläggningar för utveckling av andra generationens biodrivmedel bör stödjas. Fordonsforskning med inriktning mot drivsystem med särskilt låga utsläpp av koldioxid, t.ex. el- och elhybridteknik är också ett viktigt område för stöd.
- Stöd till utvecklingen av biogasdrift
Särskilda stöd bör avsättas för den fortsatta utvecklingen av biogasdrift.
- Utredning om styrmedel för att stimulera biodrivmedel
En utredning bör ta fram förslag till hur den fortsatta introduktionen av biodrivmedel i Sverige ska stimuleras långsiktigt.

Effektivare vägfordon och arbetsmaskiner

Effektivare vägfordon och arbetsmaskiner kan ge ett väsentligt bidrag till minskningen av koldioxidutsläppen. Beredningen föreslår

- EU-regler för bilars koldioxidutsläpp
Sverige bör verka för att kommande krav inom EU på de högsta tillåtna genomsnittliga utsläppen av koldioxid per km från personbilar sätts på nivå 120 g/km år 2012 för att därefter skärpas i steg ner till en nivå som understiger 95 g/km år 2020. Kraven bör utformas så att de leder till teknikutveckling för bilar i alla storleksklasser och de ska kunna uppnås på ett flexibelt sätt. Motsvarande krav och stegvisa skärpningar införs för lätta lastbilar och vans, lastbilar och bussar.
- Koldioxiddifferentierad fordonsskatt
Koldioxiddifferentieringen av fordonsskatten förstärks.
- Utredning om skattesystemet för förmånsbilar
En utredning bör tillsättas för att i sin helhet se över effekterna på utsläppen av koldioxid och andra växthusgaser av skattesystemet för förmånsbilar. Beskattningen av förmånen av fri bil bör utformas så att den ger incitament för minskade utsläpp och driver utvecklingen mot transportmedel med särskilt låga utsläpp av koldioxid och andra växthusgaser.

- Ändrad beskattning av drivmedelsförmån
Faktorn för beräkning av förmånsvärde av fritt drivmedel höjs från 1,2 till ca 2.
- Utredning om att skattebefria kollektivtrafikkort som löneförmån
Ett detaljförslag tas fram om möjligheten att skattebefria förmånen av fria resor med kollektivtrafik.

D Verksamheter som inte omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter: ÖVRIGA DELAR (kapitel 15)

I kapitlet behandlas klimatåtgärder inom industrier som inte ingår i EU:s utsläppshandelssystem; bostäder och lokaler, avfallssektorn samt jordbruk.

Industrier utanför EU:s handelssystem EU ETS

Det finns en potential för ytterligare åtgärder i industrier som inte ingår i EU:s utsläppshandelssystem. Beredningen föreslår

- Minskad nedsättning av koldioxidskatten
Nedsättningen av koldioxidskatten för industri utanför EU:s utsläppshandelssystem minskas så att skattenivån höjs från 21 till 30 öre/kg koldioxid.
- Milljöskaft för fluorerade växthusgaser
En miljöskaft för fluorerade växthusgaser införs.
- Ökad energieffektivisering
Styrmedlen för energieffektivisering för industri utanför EU:s system för handel med utsläppsrätter behöver vidareutvecklas. Förslag från Energieffektiviseringsutredningen bör vara en utgångspunkt för detta.

Bostäder och lokaler

Styrmedel som främjar att det byggs energisnåla hus vid nybyggnation och att åtgärder för energieffektivisering genomförs vid renovering av hus är särskilt betydelsefulla. Beredningen föreslår

- Ökad energieffektivisering
Styrmedlen för energieffektivisering inom sektorn behöver skärpas. Förslag från Energieffektiviseringsutredningen bör vara en utgångspunkt för detta. Beredningen vill särskilt framhålla vikten av att det nu i Boverkets byggregler införs krav på energihushållning även vid ombyggnad, samtidigt som reglerna för hushållning med energi vid nybyggnation behöver skärpas stegvis.

Avfall

Styrmedlen på avfallsområdet behöver utformas så att de i ännu högre grad stimulerar till minskade utsläpp av växthusgaser genom minskade avfallsmängder och ökad återvinning. Beredningen föreslår

- Särskilda stöd till biogas från organiskt avfall

Det finns på många orter en potential för ökad rötnings av organiskt avfall. Beredningen föreslår därför att särskilda stöd bör avsättas till anläggningar för produktion, uppgradering och distribution av biogas från organiskt avfall (avsnitt 12.5 och 14.6).

Jordbruk

Jordbruket kommer sannolikt att spela en allt viktigare roll som bioenergiproducent. Vissa åtgärder kan vidtas inom jordbrukssektorn redan nu för att reducera utsläpp av växthusgaser, såväl inom växtodling som inom animalieproduktion. Mer kunskap om utsläppen i jordbrukssektorn och möjliga åtgärder behövs också. Beredningen föreslår

- Investeringsbidrag till biogasproduktion

Förslaget från utredningen Bioenergi från jordbruket – en växande resurs (SOU 2007:36) om ett begränsat investeringsbidrag för att utveckla biogasproduktion från stallgödsel och samrötning med upp till 50 procent andra substrat, bör genomföras.

- Minskad nedsättning av koldioxidskatten på eldningsolja och diesel för jord- och skogsbrukets arbetsmaskiner

Nedsättningen av koldioxidskatten på eldningsolja och diesel inom jordbruket och inom övriga areella näringar bör, på samma sätt som för industri utanför EU:s utsläppshandelsystem, minskas så att skattenivån höjs från 21 till 30 öre/kg koldioxid. Den höjning av skatten på diesel som beredningen föreslår bör, med hänsyn till jord- och skogsbrukets konkurrenssituation och risken för läckageeffekter, omfatta jord- och skogsbrukets arbetsmaskiner först efter tre år.

- Utredning om jordbrukets klimatpåverkan och handlingsplan

Jordbruksverket bör få i uppdrag att, i samarbete med andra berörda myndigheter, utreda kunskapsläget om jordbrukets klimatpåverkan och ta fram en handlingsplan för åtgärder mot minskade växthusgasutsläpp.

E Insatser internationellt (kapitel 16)

De industrialiserade länderna måste bidra kraftfullt till att utsläppen i utvecklingsländerna begränsas genom att överföra teknologi och finansiella resurser.

Kyotoprotokollets projektbaserade mekanismer

Kyotoprotokollets projektbaserade mekanismer; Clean Development Mechanism, CDM och Joint Implementation, JI bidrar till tekniköverföring och kapacitetsuppbyggnad i de länder där projekten genomförs. Mekanismerna gör det möjligt att öka kostnads-effektiviteten i den svenska klimatpolitiken och därmed öka acceptansen för en totalt sett större reduktion av koldioxidutsläpp än annars. Mekanismerna behöver utvecklas för att möjliggöra fler projekt och för att säkerställa att minskningarna verkligen kommer till stånd. Beredningen föreslår

- Fortsatt satsning på de projektbaserade mekanismerna CDM och JI
Det behövs en fortsatt statlig satsning på Clean Development Mechanism, CDM och Joint Implementation, JI, eftersom dessa mekanismer fortfarande befinner sig i en uppbyggnadsfas och eftersom det underlättar en strategisk styrning av projekten mot nyckeltekniker och geografiska områden.

Bistånd

Klimatförändringarna kommer att ha negativa effekter för utvecklingen i de fattiga länderna och behovet av klimatrelaterat bistånd till fattiga länder kommer att öka. Beredningen föreslår

- Bistånd för klimatanpassad utveckling
Svenskt bistånd bör aktivt inriktas mot att hjälpa mottagarländerna att klimatanpassa sin utveckling

F Kolsänkorna (kapitel 17)

Vid sidan av åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser kommer åtgärder för att minska avskogning i tropikerna, men även för att skydda och främja kolsänkor i vårt land, att vara betydelsefulla i den globala kampen för att hejda klimatförändringarna. Beredningen föreslår

- Utredning om kolsänkorna
Möjliga åtgärder och incitament för att skydda kollager och främja kolsänkor bör utredas.

G Inkomster i de offentliga finanserna genom klimatpolitiken (kapitel 18)

Den svenska klimatpolitiken kommer under åren som följer att generera betydande finansiella värden. De består av överskottet av Kyotoenheter, inkomster av auktionering av utsläppsenheter inom EU ETS samt inkomster från av Beredningen föreslagna skatteändringar. Beredningen föreslår

- Förorenaren ska betala
Klimatpolitiken ska följa principen att hushåll, företag osv., som genom sitt agerande släpper ut växthusgaser, ska betala för sina utsläpp (Polluter Pays Principle, PPP). De styrmedel som föreslås har som motiv att minska klimatpåverkan, inte att förstärka statskassan.
- Överskottet av Kyotoenheter
Sverige kommer av allt att döma att få ett överskott av Kyotoenheter, eftersom våra utsläpp minskar mer än vad de internationella avtalen kräver. Detta överskott bör delvis säljas och delvis makuleras. I det fall överskottet säljs bör intäkterna användas till klimatrelaterade åtgärder i Sverige eller andra länder. Utsläppsminskningarna från dessa åtgärder ska vara större än vad de sålda utsläppsrätterna motsvarar.

5 Svenskt agerande i de internationella klimatförhandlingarna (kapitel 20)

Beredningen bedömer att Klimatkonventionen och Kyotoprotokollet är centrala utgångspunkter för framtida internationella klimatavtal. Nivåer för globala utsläppsminskningar bör läggas fast på såväl längre som kortare sikt. Utsläppen per capita bör på sikt konvergera. Bindande kvantitativa åtaganden bör omfatta så många länder som möjligt. De industrialiserade länderna bör minska sina utsläpp med minst 30 procent till år 2020 jämfört med år 1990. Finansiella resurser och investeringar bör styras och mobiliseras för att stödja åtgärder för att minska utsläppen, för anpassningsåtgärder och teknologisamarbete. Nya innovativa mekanismer och finansieringsformer behöver utvecklas som attraherar stora flöden av privat kapital till investeringar i ny teknologi. En ny klimatregim måste skydda tropiska skogar. Att utveckla och sprida kunskap internationellt om administrativa system som syftar till att sätta pris på koldioxidutsläpp, som koldioxidskatt och handel med

utsläppsrätter, är också mycket viktigt. Nya finansieringsformer behöver utvecklas för att stödja u-ländernas anpassning.

Svenskt internationella agerande bör särskilt inriktas på att

- ta initiativ till finansiering av stimulansåtgärder för teknisk utveckling och uppbyggnaden av globala instrument för tekniköverföring,
- ta ledningen och erbjuda snabbt växande ekonomier ett riktat samarbete inom områden som bostadsbyggande, transporter och elproduktion.
- Verka för att EU fortsatt intar en ledande roll i internationella förhandlingar.

Beredningens förslag

Sverige har en nyckelroll, fram till och med vårt ordförandeskap i EU år 2009, i de internationella förhandlingarna om en ny klimatregim efter 2012. Beredningen anser att det är nödvändigt att förstärka Sveriges förhandlingsresurser inom klimatområdet och kompetens för att stödja proaktiva åtgärder i snabbt växande utvecklingsländer.

Summary

1 Remit, delimitations and supporting data

The Climate Committee was commissioned to undertake a broad review of Swedish climate policy as a basis for the 2008 Climate Strategy CheckPoint. In accordance with its terms of reference, the Committee has focused on drawing up proposals primarily in the following three areas:

- Climate policy targets for the short, medium and long term
- An action plan for achieving the 2020 emission target
- Swedish action in international climate negotiations

The Committee has not specifically addressed issues arising in connection with adaptation and vulnerability as this fell within the remit of the Climate and Vulnerability Inquiry. Although the Committee regards energy efficiency enhancement as a vital action area, its energy efficiency enhancement proposals are based on the action plan by the Energy Efficiency Inquiry. A long-term energy policy is crucial to Sweden's prospects of achieving its climate policy goals. The Committee, which has accordingly addressed climate-related energy issues to a limited extent, considers that the Government should initiate a parliamentary discussion on long-term energy policy.

As the Committee's remit was broad and the time frame limited, its findings were based on background data and material that had either been compiled earlier and were not yet complete, or already existed. A key source for the Committee's climate policy proposals was the report *A Scientific Basis for Climate Policy*, presented by the Scientific Council on Climate Issues in September 2007. The Council's conclusions were in turn based largely on scientific data compiled by the UN Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). In the final stages of its inquiry, the